

زبان و قدرت

در
تحلیل گفتمان انتقادی

ضیاءالدین صبوری و فرزانه محسنی فرد

موسسه انتشاراتی
راست و اندیشه

سرشناسه	صبوری، ضیاءالدین، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	زبان و قدرت در تحلیل گفتمان انتقادی ضیاءالدین صبوری، فرزانه محسنی فرد.
مشخصات نشر	تهران: راهبرد اندیشه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۳۰۰ ص. ۵/۱۴×۵/۲۱، م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۷۴۶۷-۳-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۹۱ - ۲۹۷.
موضوع	گفتمان انتقادی Critical discourse analysis گفتمان Discourse analysis نشانه‌شناسی Semiotics قدرت (علوم اجتماعی) Power (Social sciences)
شناسه افزوده	محسنی فرد، فرزانه
زده بندی کنگره	Pr۰۲
زده بندی دیویی	۴۷/۴۰۱
شماره کتابشناسی ملی	۸۷-۷۴۳۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیا

زبان و قدرت در تحلیل گفتمان انتقادی

تألیف: دکتر ضیاءالدین صبوری و فرزانه محسنی فرد

ناشر: راهبرد اندیشه

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: نخست، ۱۴۰۰

چاپ و صحافی: عرفان

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۴۶۷-۳-۶

حق چاپ برای مؤسسه تحقیقاتی و انتشاراتی راهبرد اندیشه محفوظ است

نشانی پست الکترونیک: publicationofstp@gmail.com

فهرست مطالب

دیاچه / ۱۳

فصل نخست: مفهوم شناسی / ۱۹

مقدمه / ۲۱

مفهوم گفتمان و تحلیل گفتمان / ۲۳

جمع‌بندی / ۳۳

فصل دوم: روندشناسی و سیر تاریخی / ۳۷

سیر و روند تحلیل گفتمان / ۳۹

جمع‌بندی / ۴۷

جدول آراء و نظریه‌های مختلف در تحلیل گفتمان / ۴۸

فصل سوم: بیان‌های فکری / ۵۱

منشأ نظری و بسط تنوریک / ۵۳

نظریه‌های زبان‌شناختی / ۵۴

دستور زبان زایشی-گشتاری / ۵۴

نظریه‌ی کنش گفتاری / ۵۵

اصل همکاری گرایس / ۶۰

قوم‌نگاری / ۶۳

اصل ادب لیب / ۶۴

نظریه‌های نقد ادبی / ۶۵

جنبش مدرنیسم در نقد ادبی / ۶۶

فرمالیسم / ۶۶

نشانه‌شناسی، ساختارگرایی و پسامختارگرایی / ۶۷

مکتب نقد میامی - مارکسیستی / ۶۹

هرمنوتیک (تاویل) / ۷۱

جمع‌بندی / ۷۱

فصل چهارم: رویکردهای تحلیل گفتمان / ۷۵

دو رویکرد با دو روش شناسی متفاوت / ۷۷

رویکرد صورت گرایی / ۷۷

رویکرد نقش گرایی / ۸۰

جمع بندی / ۸۸

خلاصه ای از آزادی نظریه پردازان رویکرد نقش گرایی / ۹۰

فصل پنجم: رویکردهای تحلیل گفتمان انتقادی / ۹۳

گفتمانی با رویکرد اجتماعی / ۹۵

ضرورت رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی / ۹۷

تحلیل گفتمان انتقادی: تعاریف و اهداف / ۹۹

رویکردها / ۱۰۱

رویکرد انتقادی فوکو / ۱۰۱

رویکرد انتقادی گوتترکس و هاج / ۱۰۴

رویکرد انتقادی فرکلان / ۱۰۶

رویکرد انتقادی فاولر / ۱۰۸

رویکرد انتقادی ون دایک / ۱۱۰

رویکرد انتقادی پنی کوک / ۱۱۲

رویکرد انتقادی روث وداک / ۱۱۲

رویکرد لاکلا و موفه / ۱۱۴

جمع‌بندی / ۱۱۷

فصل ششم: رهیافت‌های نظری در تحلیل گفتمان انتقادی / ۱۲۱

ایدئولوژی و گفتمان سیاسی / ۱۲۳

زبان و ایدئولوژی / ۱۲۵

ایدئولوژی در تحلیل گفتمان انتقادی / ۱۳۲

ایدئولوژی؛ شناخت اجتماعی و بازنمود ذهنی / ۱۵۰

ایدئولوژی و گفتمان / ۱۵۶

زبان و قدرت / ۱۶۲

قدرت در رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی / ۱۶۵

مفهوم قدرت در اندیشه‌ی فوکو / ۱۷۳

هزمونی / ۱۸۲

دیباچه

اثری که پیش روی شما خواننده‌ی گرامی قرار دارد، با عنوان «زبان و قدرت در تحلیل گفتمان انتقادی» در صدد بیان آن است که رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی با زبان به عنوان نشانه‌شناسی اجتماعی، سروکار داشته و در این رویکرد، تحلیل متون شامل پرسش‌های دقیق تحلیلی درباره‌ی مقوله‌های ایدئولوژیکی، قوانین و نقش‌ها، نهادهای صاحب قدرت و غیره است که از طریق آن‌ها، هم یک جامعه شکل می‌گیرد و هم متن و هم آگاهی‌های اعضای جامعه حفظ می‌شود.